

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
Председнику Владе Ивици Дачићу
Немањина 11
11000 БЕОГРАД

Југословенско драмско позориште

Краља Милана 50
11 000 БЕОГРАД

JUGOSLOVENSKO DRAMSKO POZORIŠTE
Br. 576/7
29. 02. 2013 god.
БЕОГРАД

**ИНИЦИЈАТИВА ЗА ИЗУЗИМАЊЕ ПРОГРАМСКИХ АКТИВНОСТИ
ПОЗОРИШТА ИЗ ПРИМЕНЕ ЗАКОНА О ЈАВНИМ НАБАВКАМА**

Поштовани председниче Владе,

Обраћамо Вам се молбом да размотрите околности које ћемо навести у овом писму, а које доводе у питање и саму могућност обављања основне делатности због које постоје позоришта. Молимо Вас да нам помогнете да у оквиру законских могућности буду изузете програмске активности позоришних институција из примене новог Закона о јавним набавкама.

Позоришни живот Републике Србије, а самим тим и један од најрепрезентативнијих сегмената домаћег савременог стваралаштва, озбиљно је угрожен новим Законом о јавним набавкама. Поменути закон није уважио елементарне чињенице на којима се темељи пракса позоришног рада свуда у свету, те овдашњим театрима налаже, између осталог, и спровођење јавних набавки у случају ангажовања уметничких стваралаца (писаца, редитеља, глумаца, оперских певача, композитора, сценографа..).

Спровођење јавних набавки је у наведеним случајевима у директној супротности са логиком уметничког, креативног рада, а и неспојиво је са елементарним разлозима због којих позориште постоји.

Стварање позоришних представа (позоришна продукција) одвија се на темељу претходно утврђене и од стране Управног одбора верификоване репертоарске политике, а на основу конкретног репертоарског плана који Управни одбори установе усвајају сваке сезоне.

Затим, поменути закон од наших позоришта захтева планирање набавке материјала за опрему представа и то у часу када театарске управе или немају средства или не знају са коликим финансијским средствима располажу.

Посебан проблем је и што поменута процедура намеће потребу ангажовања додатног броја административних извршилаца, што додатно оптерећује буџет.

Програм реализације позоришних представа се усваја почетком сваке године и то када се утврде основни оквири расположивих средстава у буџету. (Наглашавамо да у пракси то значи да је реч само о оквирима расположивих средстава, која често, због недостатка средстава, бивају редукована, те се усвојени план и програм рада на

реализацији представа врло често не спроведе у потпуности или уопште, услед недостатка финансијских средстава предвиђених у буџету).

Напомињемо, такође, да као посредни корисници буџетских средстава, самим одобрењем плана од стране Оснивача, у овом степену већ пролазимо контролну степену. На тај начин је фактички утврђена оправданост и обим трошења средстава, а нас позиционира као „подизвођаче“, па ћемо овим речником покушати да прикажемо апсурдност буквалне примене ЗЈН на позоришне институције.

- У делу програмских активности везаних за припрему представа врше се набавке добара (материјала за израду сценографије, костимографије за опрему представа и сл.) и услуга (ауторско ангажовање редитеља, глумаца, сценографа, костимографа, као и остале ауторске услуге у циљу припреме представе, затим маркетиншке услуге, израда пропагандног материјала и оглашавање у циљу рекламирања делатности позоришта и сл.). Све ово радимо управо због даље продаје и пласмана производа - ПРЕДСТАВЕ на тржишту.

То је основни постулат оправданости чињенице да на позоришта не треба примењивати ЗЈН, јер све што се набавља за продукцију је заправо „репроматеријал“ који се уграђује у основни производ и који се даље продаје на тржишту, а то је ПРЕДСТАВА.

Подсећамо да је чланом 7, тачка 6 ЗЈН предвиђено да се одредбе ЗЈН не примењују на набавке добара и услуга које наручилац обавља ради даље продаје (прераде и продаје), као и ради пружања услуга или извођења радова на тржишту.

- следећи аргумент за изузимање позоришних установа из режима ЗЈН односи се на специфичност поступка избора фирми од којих се набавља потребан материјал или наручују потребне услуге.

Приликом израде сценографија и костима, у позоришту се врло често ангажују специјализоване фирме које реализују ауторске замисли, или које једине на тржишту продају и дистрибуирају одређени производ.

Овде се ради о уметничким специфичностима које су одређене ауторовим замислима и логиком уметничког дела, па је зато несврхисходно спроводити поступак јавне набавке, јер су за производњу одређених материјала или примену извесних технологија код нас специјализоване једва једна до две фирме (нпр: степ ципеле). Аутор, тј. сценограф или костимограф, одређују прихватљивост избора на основу своје ауторске замисли.

- У поступку израде сценографије и костимографије временски фактор је још један разлог због којег позоришта треба изузети из режима ЗЈН. Технички је врло тешко, понекад и немогуће, благовремено спровести поступак јавне набавке пошто за комплетну израду сценографије и костима за представу позориште има између месец, највише два месеца. Сценографије и костиме, као уметничка ауторска дела, није могуће планирати унапред на годишњем нивоу јер логика и пракса настанка позоришне представе налаже да сценограф и костимограф буду ангажовани тек пошто буде утврђено ко ће режирати представу. Тек пошто редитељ осмисли концепт и одреди чланове свог уметничког тима (сценографа, костимографа...) настају сценографске и костимографске ауторске скице чиме бива одређен обим и врста посла. У току рада на представи, такође

из уметничких разлога, настају уобичајене значајне измене везане за изглед и карактер сценографије или костима. Позориште је, наиме, уметност а не индустријска производња.

Све ово говори у прилог чињеници да набавка добара и услуга за потребе реализације представе, коју Наручилац продаје даље трећим лицима, не би требало да спада у оквире-процедуре за спровођење јавних набавки по ЗЈН.

Из свих тих разлога израда сценографије, а исто тако и костимографије је само материјализација ауторске замисли, те је објективно немогуће уврстити је у поступак јавних набавки.

Исти принцип треба да важи и у сфери тзв. ауторских услуга - кад Позоришта ангажују одређена лица по основу ауторских уговора за пружање одређених услуга (нпр. редитељских, глумачких), а у циљу настанка коначног производа-представе, која се затим у оквиру свог репертоарског живота продаје на тржишту, односно нуди на процену стручној јавности.

Једна од основних претпоставки сваке театарске куће је да на репертоару има представе које ће задовољити критеријуме врхунских уметничких домета, јер само на основу такве амбиције може да изађе у сусрет очекивањима публике и стручне јавности.

Отуда избор редитеља који ће режирати будућу представу зависи од претходно донете одлуке које драмско дело ће бити постављено на сцену. Није, наиме, сваки редитељ вољан или уметнички спреман да режира дело било ког писца.

Сваки редитељ, међутим, има своју специфичну редитељску, уметничку концепцију, а од ње, даље, зависи избор осталих аутора, сарадника који су део његовог уметничког тима. Уметнички резултати представе зависе од суштинског разумевања редитеља са његовим сарадницима. Уколико тог разумевања нема, резултат сложеног процеса рада на представи есенцијално је угрожен и најчешће је – негативан.

Неретко се догађа да је за поједине улоге неопходно ангажовање гостујућег уметника – глумца, јер такав тип глумца напросто немамо у нашим ансамблима.

Дакле, поступак избора драмских писаца, редитеља, сценографа, костимографа, композитора, па и глумаца, или оперских певача и балетских солиста, по природи и логици посла који се обавља у позоришту није подложен поступку јавних набавки, јер циљ рада у театру није могуће процењивати финансијским параметрима, већ се он одмерава уметничким критеријумима.

Основни критеријум за утврђивање програма је задовољење врхунских уметничких домета, јер само на основу такве претпоставке може се направити програм који ће задовољити интерес и очекивања публике и стручне јавности, а самим тим ће и репрезентовати културу и позоришни живот града, регије и државе.

Да ли је циљ овог закона контрола потрошње буџетских средстава, повећање ефикасности рада позоришта или урушавање уметничких и креативних капацитета нашег театарског живота, односно вишеструко повећање броја запослених административних радника у институцијама културе и уметности?

Уважавајући потребу државе да контролише потрошњу буџетских средстава, морамо да констатујемо да процедура предвиђена актуелним Законом о јавним набавкама прети да у потпуности дезавуише све напоре наших театарских уметника да спасу од пропадања делатност која репрезентује националну културу.

Поштовани господине Дачићу, уверени да су министарства, као и комплетна Влада, сервис грађана, те да је њихов задатак да воде рачуна о интересима грађана, а самим тим и да уваже право на слободу уметничког изражавања и афирмацију националних културних вредности, захтевамо да се програмске активности позоришта, али и осталих установа културе изузму из примене Закона о јавним набавкама.

С поштовањем,

Достављено:

Одбору за културу и информисање Народне скупштине Републике Србије
Министарству финансија и привреде
Министарству културе, информисања и информатичког друштва
Управи за јавне набавке
Секретаријату за културу Града Београда
Секретаријату за културу и информисање Владе А. П. Војводине

У Београду, 29. марта 2013. године

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ
РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА
ПИСАРНИЦА - 34

ПРИМЉЕНО: 29. 03. 2013

Одговор	Српски	Број	Датум	Време
822	01	409-02-459		

За Српско-народно позориште

[Signature]

За Југословенско драмско
позориште

[Signature]

За Београдско драмско
позориште

Mari Keticovic

За Атеље 212

Milana Zunic

За Народно позориште из
Београда

За УК „Вук Караџић“

[Signature]

За БИТЕФ

[Signature]

За Народно позориште из Ужица

[Signature]

За Позориште „Бошко Буха“

[Signature]

За Мало позориште „Душко
Радовић“

[Signature]

За Позориште лутака
„Пиноккио“

[Signature]

За Омладинско позориште
ДАДОВ

За: *[Signature]*

За Позориште „Пуж“

Dr. J. J. J.

За НП „Тоша Јовановић“ из
Зрењанина

J. J. J.

За Народну библиотеку

Светлана Јанковић
Н.П. СОМБОР

J. J. J.

Позориште на Теразијама

J. J. J.

~~УСТАНОВА КУЛТУРЕ~~
~~„Тоша“~~

КОЛАРЧЕВА ЗАДУКВИНА

J. J. J.

БЕЖУС
ИЗВРШНИ ДИРЕКТОР

J. J. J.

ТУГОСЛОПНИЦА
ПОМОЋНИК ДИРЕКТОРА

J. J. J.

УДРУЖЕЊЕ КОМПОЗИТОРА
ТРИБИНА КОМПОЗИТОРА

J. J. J.

ТИТАР АРТ ФЕСТИВАЛ
ПО ОБЛАСТИ БОШНА РАДЖИЛИЈА

J. J. J.

ИНИЦИЈАТИВУ ПОДРЖАЛИ:

Звездара театар
Удружење драмских писаца Србије
Заједница професионалних позоришта Војводине
Позориште младих из Новог Сада
СЕФА (Савез фестивала уметности Србије)
Народно позориште из Ниша
Позориште лутака из Ниша
Народно позориште из Пирота
Шабачко позориште
Крушевачко позориште
Краљевачко позориште
Књажевачко-српски театар из Крагујевца
Позориште Тимочке крајине „Зоран Радмиловић“
ЈУ Позориште „Бора Станковић“ из Врања
Новосадско позориште ÚJVIDÉKI SZÍNHÁZ
Центар за културу Пожаревац
Српско књижевно друштво